

**PROGRAM
PROFILAKTYCZNO - WYCHOWAWCZY**

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ nr 1
im. płk. K. Iranaka Osmeckiego
w Zespole Szkół w Pstrągowej**

Rok szkolny 2022/2023

Podstawę do sporządzenia niniejszego programu stanowią następujące akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art.48 ust.1, art.54 ust.3-4, art.70 stp.1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U.2017,poz.59).
- Konwencja o Prawach Dziecka, , przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (Dz.U. z 2017r. poz.356).
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U.2015, poz.1249).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r.poz.59 ze zm.).
- Rozporządzenie MEN z dnia 31 sierpnia 2017 zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 1 im. płk.Kazimierza Iranka Osmeckiego w Pstrągowej.
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.

I. Informacje ogólne

1. Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, oraz treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w naszej społeczności szkolnej (m.in.ankiety) skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

2. Działalność wychowawczo-profilaktyczna w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej,
- ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia,
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym.

3. Diagnoza środowiska szkolnego i sytuacji wychowawczej

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- propozycje dotyczące treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, autorstwa rodziców, uczniów i nauczycieli,
- analizę sytuacji wychowawczej,
- przewidywane zmiany w szkole i środowisku uczniów, które w najbliższej przyszłości będą miały wpływ na proces wychowania,
- priorytety MEN.

4. Zadania programu

- Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej.
- Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
- Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu psychicznemu i fizycznemu.
- Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, wrażliwości na potrzeby innych, uczciwości, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi.
- Edukacja ekologiczna.

5. Założeniem programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły jest **wspomaganie wychowawczej roli rodziny** z uwzględnieniem prawa do przekonań religijnych, światopoglądowych oraz wolności sumienia. Szkoła ma obowiązek zapewnić uczniom powszechny dostęp do nauki i wychowania, ochronę przed przemocą, a także kierować się zawsze dobrem ucznia, troską o jego zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z zachowaniem poszanowania godności osobistej, zwracając szczególną uwagę na takie wartości jak: współpraca, patriotyzm, prawda, dobro i piękno.

Za wychowanie dzieci odpowiadają rodzice, szkoła wspomaga ich w działaniach wychowawczych. Wszystkie osoby pracujące w szkole zajmują się wychowaniem dzieci, jednak pierwszymi i najważniejszymi wychowawcami dzieci są rodzice, od których szkoła oczekuje aktywnej współpracy.

- **Rodzina** - Podstawowym i naturalnym środowiskiem społecznym dziecka jest rodzina. To rodzice powinni zapewnić swojemu dziecku poczucie bezpieczeństwa, miłości, troski oraz równowagi emocjonalnej. Również w rodzinie dziecko poznaje, czym jest dobro, sprawiedliwość i zaufanie do drugiego człowieka, a także uczy się poszanowania godności, tolerancji oraz szacunku dla siebie i innych. Rodzice wprowadzają dziecko w życie społeczne, w świat kultury, wartości moralnych.
- **Szkoła** - Wychowanie w szkole nie jest sprawą odrębną ani też dodatkową; stanowi integralną część działalności każdego nauczyciela. Szkoła jednak m.in. z racji czasu, od którego dziecko zaczyna edukację, tylko wspiera rodziców w wychowaniu. Stąd też nie może jedynie na szkole spoczywać odpowiedzialność za realizację wszystkich możliwych zadań wychowawczych. Nauczyciele przede wszystkim dbają o atmosferę w klasie, która sprzyja

temu, aby uczniowie poznawali się, budowali prawidłowe relacje i więzi, podejmowali różnorodne role, współpracowali ze sobą, ustalili wspólne wartości i normy. Szkoła wypracowuje szkolne zasady zachowania, których decydując się na naukę w szkole uczniowie i rodzice powinni przestrzegać.

6. Wizja wychowania

Dobre wychowanie jest najlepszą profilaktyką pod każdym względem. Chcemy wychować naszych uczniów na ludzi prawych – w wychowaniu będziemy się kierować ogólnie przyjętymi zasadami etycznymi.

Dbamy o wszechstronny rozwój młodego człowieka: intelektualny, moralny, społeczny, duchowy, psychiczny i fizyczny. Dbamy o przyjazną atmosferę, wolną od zachowań agresywnych, dającą poczucie bezpieczeństwa. Promujemy zdrowy styl życia.

II. Cele wychowania

Nadrzędny: harmonijny rozwój osobowości i uzdolnień dziecka jako przygotowanie do życia w otaczającym świecie.

1. Cele ogólne

- Wychowanie uczniów w wysokiej kulturze osobistej, szanujących siebie i innych, tolerancyjnych wobec innych wyznań, ras i orientacji.
- Wychowanie młodego człowieka otwartego na zdobywanie wiedzy i rozszerzanie swoich zainteresowań.
- Wychowanie młodego człowieka obowiązkowego, odpowiedzialnego i zdyscyplinowanego w realizowaniu swoich zadań.
- Wychowanie młodego człowieka dbającego o swoje zdrowie i sprawność psychiczną i fizyczną.
- Uchronienie uczniów przed zagrożeniami wieku dojrzewania: używkami oraz niedostosowaniem społecznym.
- Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.

2. Zadania wychowawcze

- Uczenie skutecznego komunikowania się, poznawanie zasad obowiązujących w relacjach międzyludzkich, rozwijanie wrażliwości na problemy innych ludzi.
- Poznawanie swoich słabych i mocnych stron, własnej indywidualności, uczenie krytycznego patrzenia na siebie w relacjach z innymi.
- Rozpoznanie możliwości intelektualnych ucznia, wspieranie wychowanków w realizowaniu swoich pasji i zainteresowań.

- Uczenie sposobów planowania własnego rozwoju, systematyczności i obowiązkowości w pracy, organizowania i oceniania własnego uczenia się.
- Prowadzenie profilaktyki uzależnień od palenia tytoniu, zażywania narkotyków, picia alkoholu środków odurzających, świata cyfrowego i innych zagrożeń współczesnego świata.
- Poznawanie zasad higieny i zdrowego stylu życia.
- Rozwijanie sprawności fizycznej.
- Kształtowanie postaw patriotycznych, budowanie świadomości regionalnej przy równoczesnym identyfikowaniu się z kulturą europejską.
- Kształtowanie osobowości ucznia poprzez udział w uroczystościach szkolnych, występach publicznych, w trakcie których istotne są: ubiór, frekwencja, umiejętności wypowiedzenia się.
- Dbanie o frekwencję ucznia na lekcjach oraz zajęciach pozalekcyjnych jako przedmiot wspólnej troski rodziców, uczniów i wychowanków.

3. Priorytety wychowawcze

Rozwój intelektualny ucznia

- kształtowanie kompetencji kluczowych w tym: komunikacji, kooperacji, krytycznego myślenia, kreatywności,
- kształtowanie zamiłowania do dociekania prawdy i fascynacji pięknem,
- budzenie ciekawości poznawczej,
- pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji i ich twórczym rozwijaniu,
- wdrażanie do planowania własnych działań i przewidywania ich skutków:
- zrozumienie potrzeby wyznaczania sobie celów i dążenie do ich osiągnięcia,
- ukazanie możliwości realizowania się w różnych zawodach,
- planowanie własnej przyszłości, kariery zawodowej,
- nabycie umiejętności dokonywania samokontroli i samooceny,
- edukacja włączająca uczniów niepełnosprawnych.

Rozwój emocjonalny ucznia

Poznawanie i przestrzeganie norm dobrego zachowania w środowisku szkolnym i rodzinnym:

- opracowanie w zespole wychowawczym systemu działań w celu wyeliminowania z życia szkolnego wulgaryzmów,
- okazywanie w słowach, działaniach szacunku wobec dorosłych, rówieśników i młodszych,
- nawykowe stosowanie zwrotów grzecznościowych,
- poznanie symboli narodowych i nabycie umiejętności zachowania się wobec nich.

Poznanie swoich mocnych i słabych stron oraz praca nad nimi:

- nabycie umiejętności obiektywnej oceny własnego postępowania,

- nabycie świadomości własnych wad i zalet,
  - akceptacja siebie,
  - dostrzeganie wpływu innych na kształtowanie osobowości.
- Wykształcenie umiejętności myślenia krytycznego m.in. wobec wzorców propagowanych w środkach masowego przekazu:
- pomoc w samopoznaniu, samoocenie,
  - rozwijanie umiejętności akceptowania siebie,
  - kształtowanie umiejętności samoobserwacji i trafnej oceny własnych działań,
  - pomoc w określaniu i nazywaniu uczuć, stanów psychicznych i radzeniu sobie ze stresem,
  - budzenie zachowań empatycznych,
  - kształtowanie postawy asertywnej,
  - przygotowanie do budowania własnego systemu wartości,

Rozwój fizyczny i zdrowotny

Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa na terenie szkoły i poza nią, kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych,

- promocja zdrowego stylu życia, zapobieganie nadmiernemu hałasowi, kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych,
- uświadamianie zagrożeń związanych z nałogami (narkotyki, dopalacze, alkohol, nikotyna, internet itp.),
- uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych i ukazywanie sposobów ich zapobiegania (bezpieczne korzystanie z Internetu, cyberprzemoc),
- kształtowanie postaw ekologicznych i prozdrowotnych.

Rozwój społeczny ucznia

Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, profilaktyka agresji i przemocy w szkole.

Miejsce dziecka w grupie rówieśniczej i nauka działania w grupie:

- poczucie przynależności do danej klasy,
- wyrażanie potrzeb działania w grupie rówieśniczej,
- integrowanie zespołu klasowego,
- tworzenie pozytywnych więzi w grupie,
- współtworzenie i respektowanie norm grupowych,
- współodpowiedzialność za działania grupy.

Rozwijanie samorządnej działalności uczniów:

- zrozumienie pojęcia „samorządność” poprzez działanie wszystkich uczniów w klasie i w

szkole,

- rozwijanie poczucia odpowiedzialności za sprawy klasy i szkoły,
- ustalenie obowiązków uczniów oraz sankcji w przypadku ich nieprzestrzegania,
- stosowanie zasad szkolnej demokracji,
- zapoznanie i praca nad przyswajaniem sobie w okresie rozwoju norm funkcjonowania społecznego,

Kształcenie umiejętności komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi:

- kształtowanie umiejętności komunikowania się werbalnego i niewerbalnego,
- poznanie i stosowanie w praktyce zasad aktywnego słuchania,
- opanowanie umiejętności jasnego i konstruktywnego formułowania własnych wypowiedzi,
- bezpośredniego i otwartego wyrażania swoich próśb, oczekiwań i sądów,
- opanowanie umiejętności rozumienia uczuć innych.
- uświadamianie zagrożeń płynących z braku tolerancji (np. subkultury, agresja, rasizm, nacjonalizm),
- wspierania prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego, w tym koleżeństwa i przyjaźni.

Życie w społeczeństwie

Kształcenie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych:

- znajomość i rozumienie pojęć stosowane do wieku: norma, prawo, obowiązek, tolerancja, godność, świadomość własnych praw, instancji, do których można zwrócić się o pomoc,
- dostrzeganie różnic między ludźmi i ich akceptowanie,
- rozróżnianie dobra i zła w systemach codziennych i odpowiednie reagowanie, kształtowanie postaw obywatelskich,
- wpajanie szacunku dla tradycji i historii oraz symboli narodowych, uświadamianie związku tradycji narodowych z tradycjami rodzinnymi,
- rozpropagowanie w szkole idei wolontariatu,
- motywowanie do poznawania dziejów przodków,
- uświadamianie istnienia problemów o charakterze społecznym (np. narkomania, alkoholizm, przemoc),
- wdrażanie do samorządności,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności,
- rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, ojczyzny, społeczności europejskiej.

Uczestnictwo w kulturze

- poznawanie i kultywowanie tradycji narodowych, religijnych i rodzinnych,
- kształtowanie umiejętności odczytywania różnorodnych tekstów kultury (np. utworów teatralnych, przekazów multimedialnych) i ich interpretacji,
- zapoznanie z dorobkiem kulturowym narodu,
- kultywowanie tradycji i kultury regionu,

- dostrzeganie własnych „korzeni” i „swojego miejsca” na Ziemi,
- poznanie elementów historii i kultury najbliższego środowiska,
- budzenie szacunku do symboli regionalnych, postaci związanych z historią regionu i jego współczesnym życiem,
- rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

Życie w rodzinie

- uświadamianie roli rodziny w życiu człowieka (utrzymywanie więzi i tradycji rodzinnych),
- kształtowanie umiejętności obserwacji i oceny relacji wewnątrzrodzinnych,
- przybliżenie zagadnień życia seksualnego człowieka, podnoszenie kompetencji rodzicielskich,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za podejmowane decyzje,
- współpraca z rodzicami w przygotowaniu uczniów do okresu dojrzewania,
- wspieranie rodziców w procesie wychowania,
- poznanie praw i obowiązków dziecka oraz rodziców,
- uświadomienie konieczności dostosowania swoich potrzeb z możliwościami rodziców,
- omówienie wpływu atmosfery rodzinnej na funkcjonowanie człowieka.

Formy realizacji działań wychowawczych:

- Lekcje wychowawcze i pozostałe zajęcia lekcyjne.
- Lekcje w środowisku naturalnym.
- Wycieczki, rajdy.
- Lekcje w muzeach i galeriach.
- Spotkania z ciekawymi ludźmi.
- Gry i zabawy.
- Imprezy okolicznościowe i środowiskowe.
- Praca w kołach zainteresowań.
- Zajęcia świetlicowe.
- Zajęcia ze specjalistami z różnych dziedzin (np. z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz specjalistycznych instytucji).

Struktura oddziaływań wychowawczych

1) Rada Pedagogiczna

- Czuwa nad realizacją programu wychowawczego szkoły, opiniuje go oraz wysuwa ewentualne wnioski.

- Podsumowuje działalność w zakresie realizacji zamierzeń programu wychowawczego.
- Stymuluje pożądane wpływy ze środowiska zewnętrznego na uczniów szkoły.
- Udziela fachowych i kompetentnych informacji dotyczących źródeł zachowania się ucznia.
- Współdziała z rodziną pomagając jej w wychowaniu dzieci, kreuje pożądany model wychowania.

2) Dyrektor szkoły

- Planuje, organizuje, kontroluje oraz koordynuje wszelkie poczynania zmierzające do realizacji programu wychowawczego.
- Współdziała z Radą Pedagogiczną oraz Radą Rodziców.

3) Wychowawcy klas, pedagog, psycholog, pedagog specjalny

- Wnikliwie rozpoznają środowisko rodzinne uczniów.
- Poznają predyspozycje, zainteresowania, zdolności i potrzeby uczniów oraz dbają o ich rozwój na terenie szkoły, współpracując z innymi nauczycielami i pedagogiem.
- Współdziałają z rodzicami i pielęgniarką szkolną w celu rozpoznania stanu zdrowotnego uczniów, uwzględniają możliwości psychoruchowe uczniów.
- Przeprowadzają spotkania z rodzicami: zespołowe i indywidualne, dbając w miarę potrzeb o dokumentację tych spotkań.
- Integrują rodziców i angażują ich do pracy na rzecz klasy i szkoły.
- Organizują imprezy klasowe: wycieczki, spotkania okolicznościowe.
- Dbają o rozwój życia klasowego, tworząc serdeczną atmosferę wśród uczniów sprzyjającą koleżeństwu i przyjaźniom.
- Reagują i przeciwdziałają wszelkim formom agresji i wandalizmu.
- Krytycznie obserwują uczestniczenie uczniów w działalności różnych subkultur młodzieżowych.
- Wyjaśniają i kształtują normy współżycia koleżeńskiego.

Podstawą pracy wychowawcy klasowego są klasowe programy wychowawcze.

4) Rada Rodziców

- Prezentuje interesy wychowawcze rodziców.
- Współdecyduje o metodach i formach wychowania swoich dzieci w szkole.
- Kształtuje prawidłowe relacje: szkoła - wychowawca - uczeń - rodzic.
- Współdziała z Radą Pedagogiczną i Dyrektorem.
- Współpracuje ze szkołą realizując program wychowawczy szkoły.
-

5) Uczniowie szkoły

- Uczniowie szkoły korzystają ze wszystkich praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka, a w szczególności mają prawo do:
  - edukacji,
  - wyrażania swojej opinii,
  - swobody swojej wypowiedzi i informacji,
  - jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu,
  - życzliwego, podmiotowego traktowania w procesie dydaktyczno-wychowawczego,
  - wpływania na życie szkoły, przez działalność samorządową,

- uznania i poszanowania tożsamości narodowej,
- swobody myśli oraz przekonań światopoglądowych i religijnych,
- pomocy socjalnej,
- udziału w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych na terenie szkoły,
- ochrony swego zdrowia i bezpieczeństwa.

Uczniowie **mają obowiązek:**

- przestrzegać ustalonych zasad i porządku w czasie lekcji,
- uzupełniać braki wynikające z absencji,
- przestrzegać zasad bezpieczeństwa obowiązujących w danej pracowni,
- dbać o mienie szkolne,
- szanować zieleń w klasach , na korytarzach i terenie szkolnym
- przychodzić do szkoły punktualnie
- zostawiać odzież wierzchnią w szatni,
- dbać o stosowny wygląd (dopuszczalny jest dyskretny makijaż),
- po dzwonku na lekcje ustawić się przed salą lekcyjną,
- przebywać na terenie szkoły przez cały czas trwania zajęć w danym dniu,
- dbać o bezpieczeństwo swoje i innych (nie biegać po korytarzu, nie siadać na parapetach, nie otwierać okien),
- właściwie zwracać się do siebie, do nauczycieli i innych pracowników szkoły (nie używać wulgarnych słów),
- nie przynosić i nie stosować używek (nie wolno palić papierosów, pić alkoholu, zażywać środków odurzających),
- przestrzegać ustalonych warunków korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych z zakazem używania ich czasie zajęć edukacyjnych,
- systematycznie uczęszczać do szkoły na zajęcia edukacyjne, należycie do nich się przygotowywać, brać aktywny udział, a także nie zakłócać ich przebiegu przez niewłaściwe zachowanie,
- kulturalnie zachowywać się podczas dyskotek i innych imprez szkolnych,
- usprawiedliwiać nieobecności w ciągu 14 dni po zakończeniu absencji w dzienniku elektronicznym (rodzice)
- w czasie uroczystości szkolnych nosić tzw. strój galowy.

6) Samorząd Uczniowski

- Jest animatorem, inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego i intelektualnego na terenie szkoły i w środowisku lokalnym.
- Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego.

- Inicjuje działania dotyczące życia uczniów.
- Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.
- Angażuje uczniów do wykonywania niezbędnych prac na rzecz klasy i szkoły.
- Dbą o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycje.
- Wyraża za pośrednictwem swojego opiekuna opinię dotyczącą problemów społeczności uczniowskiej.

6. Nasz absolwent:

- postępuje zgodnie z dobrem społeczności szkolnej,
- ma poczucie własnej godności i wartości,
- wiedzę i umiejętności potrafi zastosować w praktyce,
- jest dobrze przygotowany do następnego etapu nauki,
- szanuje wielowiekowe dziedzictwo kulturowe,
- odróżnia dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości,
- rozumie innych i potrafi z nimi współpracować,
- radzi sobie ze stresem,
- jest otwarty na innych, szczerzy i życzliwy,
- jest asertywny,
- jest kulturalny, odpowiedzialny i koleżeński,
- dba o swoje zdrowie i higienę osobistą,
- właściwie reaguje na krzywdę i przejawy zła,
- jest prawdomówny,
- szanuje godność człowieka i poglądy innych,
- stosuje formy grzecznościowe w stosunku do wszystkich,
- jest wytrwały, samodzielny, przezwycięża trudności w nauce,
- rozwija swoje zainteresowania i uzdolnienia,
- umiejętnie wyszukuje i wykorzystuje różne źródła informacji,
- dba o estetykę, ład i porządek w otoczeniu,
- pomaga słabszym, w szczególności niepełnosprawnym kolegom,

- przestrzega zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią,
- zna topografię i historię najbliższej miejscowości, gminy, regionu,
- pielęgnuje tradycje i zwyczaje regionalne oraz narodowe,
- umie zorganizować swój czas wolny.